

شرایط انبار دارویی مرکزی هر شهرستان

شرایط ساختمان :

انبارها باید دارای ساختمان مستحکم با وسعت کم بوده و کف انبار بتونی و یا دارای کف پوش مقاوم باشد و همه روزه کف انبار به روش خشک (با جاروی برقی صنعتی) نظافت شود.
از شستن کف انبارها و مرطوب کردن آنها به علت ایجاد رطوبت و رسیدن صدمه به کارتن ها و داروها خودداری گردد. نظافت کلیه انبارها باید هر روز انجام و انبارها سرپرست نظافت داشته باشد.
زیر درب و دیوارها و سقف انبارها باید فاقد روزنه و منفذ بوده و از ورود حشرات و حیوانات موذی و پرندگان به داخل انبارها باید جلوگیری به عمل آید.
سقف انبارها باید عایق بوده و برای خنک کردن در ایام تابستان از هواکشهای متعدد، کولرهای گازی و یا چیلر استفاده شود.

حرارت و رطوبت انبار :

❖ کلیه انبارهای دارویی باید دارای رطوبت سنج و دماسنج بوده و درجه حرارت و رطوبت همه روزه در وقت معین کنترل و در کارت مخصوص ماهیانه ثبت شود و در محل انبار بایگانی گردد.
❖ در کلیه مواقع حتی در ایام تعطیل انبارها باید دارای شرایط ویژه خود بوده و شرایط نگهداری داروها رعایت شود. برای این منظور چند انبار به شرح زیر مورد نیاز می باشند.
❖ سردخانه برای داروهایی که زیر 8°C نگهداری می شوند (درجه استاندارد 8-2 درجه)
✓ انبار خنک با درجه حرارت $8-15^{\circ}\text{C}$ (Cool place)
✓ انبار معمولی با درجه حرارت $15-30^{\circ}\text{C}$

قفسه بندی :

در کلیه انبارهای دارویی می باید قفسه بندی فلزی نصب و از ظرفیت انبار در چند طبقه با استفاده از بالا بر استفاده شود.
کلیه اجناس و داروهای موجود در انبار دارویی که شامل : قرص، کپسول، شربت، آمپول، سرم، ضد عفونی کننده ها و لوازم پزشکی است باستی به نحو مطلوب طبقه بندی شوند و به هر کدام قسمت معینی از فضای انبار اختصاص داده و بر اساس تاریخ انقضاء در قفسه ها جا داده شوند. به طوری که داروهای با تاریخ مصرف نزدیک در جلو و به همین ترتیب بقیه در پشت آنها چیده شوند تا داروهایی که تاریخ مصرف کوتاه تری دارند، زودتر توزیع شوند. (FEFO)

چیدن :

چیدن باید به گونه ای باشد که برداشتن آنها آسان بوده و به بقیه ضرر نرساند.
از نکات عمده در چیدن اجناس در قفسه ها توجه به وزن و حجم اجناس است به طوریکه اجناس کم حجم و سبک در طبقه های فوقانی قرار می گیرند.

چیدن صحیح کالا در انبار در بالا بردن راندمان و ایجاد نظم و کاهش هزینه ها و به خصوص وقت، بسیار مؤثر است.

مهمترین عوامل در چیدن، موارد زیر می باشد :

1- میزان تقاضا :

تقاضای زیاد ← حمل و نقل بیشتر ← بایستی در دسترس و نزدیک محل کار باشد.

2- وجه تشابه :

3- مشخصات کیفی کالا :

این مورد در مورد مواد و داروهایی که کنار هم بودن آنها، امکان ضرر و زیان زدن دارد. بسیار حائز اهمیت است.

4- اندازه و حجم کالا :

اجناس کوچک با حجم زیاد بایستی با پالت و در نزدیکی محل ورود و خروج اجناس انبار شوند. اجناس کوچک با حجم کم و کوچک بهتر است در نقاط دورتر انبار شوند همینطور باید در کارتن‌های کوچک یا ظروف پلاستیکی گذاشته شوند. اجناس سنگین و یا ظروف حاوی موادی که امکان لیک کردن (نشستی دادن) دارند در قسمت‌های پایین چیده شوند.

نکات مورد توجه :

1- استفاده از حداکثر فضای بالای سر :

حتی‌الامکان اجناس را نباید پخش چید بلکه بوسیله قفسه‌بندی و یا استفاده از پالت بر روی هم قرار داد، تا در مواقع خاص چون حریق یا تعمیرات لوله و سیم‌کشی و تعمیر سقف، بتوان فضای کافی در اختیار داشت.

2- رعایت اندازه اجناس :

قفسه‌ها بایستی طوری نصب شوند که اندازه ابعاد آن ضریبی از اندازه کالا باشد تا بتوان حداکثر بهره را از فضای داخل قفسه‌ها برد.

3- فواصل قفسه‌ها :

فاصله باید به گونه‌ای باشد که دو نفر به راحتی از آن عبور نمایند و در صورت استفاده از میزهای چرخدار و یا وسایل دیگر به اندازه کافی فضا باید وجود داشته باشد.

دقت انبار :

دقت انبار باید جداگانه بوده و یا بوسیله دیوار و سقف شیشه‌ای از محوطه انبار جدا شود. برای هر دارو باید کارت موجودی داشته و موجودی روز با کارت تطبیق شده و چنانچه بتوانند در هر فاکتور فروش شماره سری ساخت دارو را نیز ثبت بنمایند ارجحیت دارد.

نگهداری داروها جدا از مواد قابل اشتغال و رعایت نکات ایمنی :

بعضی از موادی که قابلیت اشتعال بالایی دارند (مانند الکل) و ممکن است که در محل نگهداری داروها نگهداری شوند. باید جدا از داروها و نزدیک به ابزار اطفای حریق نگهداری گردند.

داروها بایستی 10 cm بالاتر از سطح زمین و به فاصله 30 cm از دیوارها و کارتن‌های دیگر و رعایت حداکثر ارتفاع 250 cm نگهداری شوند.

با این کار از آسیب احتمالی ناشی از ورود آب، حیوانات جونده و خاک و گرد و غبار می‌توان پیشگیری نمود. با حفظ فاصله 30 cm از وسیله‌ها و سایر کارتن‌های دارویی، بازدید از کارتن‌ها، تمیز کردن فاصله بین آنها و جریان یافتن هوا بین محموله‌ها امکانپذیر می‌گردد و امکان رفت و آمد در بین کارتن‌ها سبب می‌شود که نظافت محموله‌ها، خواندن برچسب‌ها و مشخص کردن محموله‌هایی که بر اساس تاریخ انقضای مصرف باید سریعتر توزیع شوند عملی‌تر گردد.

بدیهی است که در انبارهای بزرگ پالت‌ها در مقایسه با قفسه‌ها بیشتر قابل استفاده هستند پالت ارزان قیمت است و با استفاده از آن حمل و نقل محموله‌های بزرگ به راحتی انجام می‌شود. پالت‌ها همینطور بیشترین فضای استاندارد را در مقایسه، با فضایی که اشغال می‌کنند، برای نگهداری محموله‌ها ایجاد می‌کنند. ارتفاع نگهداری محموله‌ها، چه با استفاده از پالت و چه بدون آن، نباید بیش از 250 cm شود. نگهداری محموله‌هایی با ارتفاع بیشتر از این سبب آسیب به کارتن‌های ردیف‌های پایین‌تر می‌شود. همچنین نگهداری محموله‌ها با این مقدار ارتفاع یا کمتر از این سبب آسیب کمتر به پرسنل محل نگهداری داروها در صورت سقوط کارتن‌ها خواهد شد.